

i Anvisningar till tentamen PS1101/PSPR01 ht2024

Välkommen till den omtentan för kursen Introduktion till psykologi som vetenskap och profession, PS1101/PSPR01, vt2025

Observera att detta är en individuell examination. Individuell examination innebär att du ska besvara alla frågor själv. Samarbete med en annan (kurskamrat eller utomstående) är inte tillåtet.

Maxpoäng för tentamen är 42 p. För godkänt krävs minst 21 p.

Betyg	F	E	D	C	B	A
Poäng	0-20	21-25	26-29	30-33	34-37	38-42

Tentamen består av tre delar:

Del 1: Flervalsfrågor, psykologins områden. Den här delen innehåller frågor där du anger vilket bland fyra olika alternativ som bäst stämmer överens med din kunskap. Varje rätt svar ger 1 poäng. Fel svar ger 0 poäng. Alla frågorna har endast ett korrekt svarsalternativ. Maxpoäng på denna del är 24 poäng.

Del 2: Flervalsfrågor, statistik och metod. Den här delen innehåller frågor där du anger vilket bland olika alternativ som bäst stämmer överens med din kunskap. Vissa frågor kan ha fler än ett korrekt svar. Varje rätt svar ger 1 poäng. Fel svar ger 0 poäng. Maxpoäng på denna del är 6 poäng.

Del 3: Essäfrågor, psykologins områden. Den här delen avser att mäta din förmåga att kunna resonera och diskutera psykologiska begrepp och företeelser. Svar från flera olika delar av litteratur och/eller föreläsningar bör integreras. Välj ut två av de tre frågorna och svara på dessa två. Varje fråga är värd 6 poäng, maxpoäng är 12 poäng. Skriv på ett lättläst och väl strukturerat sätt.

Stort lycka till!

1 Fråga 1

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

1. Vad innebär neural plasticitet?

- ☐ Nervcellers förmåga att öka in antal
- ☐ Nervcellers förmåga att tränga igenom blodkärl
- ☐ Nervcellers förmåga att förändra sin struktur och funktion
- ☐ Nervcellers förmåga att vidgas och krympa

Totalpoäng: 1

2 Fråga 2

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

2. Vilken hjärnlob är främst ansvarig för beslutsfattande och problemlösning?

- ☐ Occipitalloben
- ☐ Temporalloben
- ☐ Parietalloben
- ☐ Frontalloben

Totalpoäng: 1

3 Fråga 3

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

3. Vilken del av nervsystemet kontrollerar ofrivilliga funktioner som hjärtfrekvens och matsmältning?

- ☐ Centrala nervsystemet
- ☐ Autonoma nervsystemet
- ☐ Somatiska nervsystemet
- ☐ Perifera nervsystemet

Totalpoäng: 1

4 Fråga 4

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt).

4. Vilken av följande delar av hjärnan är mest involverat i att skicka vidare sensorisk information

- ☐ Pons
- ☐ Cerebellum (lillhjärnan)
- ☐ Thalamus
- ☐ Amygdala

Totalpoäng: 1

5 Fråga 5

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

5. Vad är arbetsminnets primära funktion?

- ☐ Att lagra information permanent
- ☐ Att kontrollera ofrivilliga kroppsfunktioner
- ☐ Att hämta gamla minnen från det undermedvetna
- ☐ Att bearbeta och tillfälligt hålla information för kognitiva uppgifter

Totalpoäng: 1

6 Fråga 6

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Vilket av följande är ett exempel på retroaktiv interferens?

- ☐ Att återkalla ett specifikt minne med klarhet
- ☐ Att komma ihåg en barndomsväns namn efter många år
- ☐ Att glömma ett nytt telefonnummer eftersom du hela tiden påminns om ditt gamla
- ☐ Att glömma detaljer från en semester förra året på grund av en nyligen genomförd resa

Totalpoäng: 1

7 Fråga 7

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

7. Vilken typ av långtidsminne handlar om att komma ihåg personliga upplevelser och händelser?

- ☐ Episodiskt minne
- ☐ Arbetsminne
- ☐ Semantiskt minne
- ☐ Procedurminne

Totalpoäng: 1

8 Fråga 8

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

8. . Hur kan minnesinterferens minimeras?

- ☐ Genom att ständigt öva på ny information
- ☐ Genom att blockera emotionella minnen
- ☐ Genom att undvika att lära sig ny information
- ☐ Genom att enbart fokusera på gamla minnen

Totalpoäng: 1

9 Fråga 9

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Piaget menade att kognitiv utveckling innefattar två viktiga processer. Processen genom vilken nya erfarenheter införlivas i befintliga scheman kallas _____. Processen genom vilken nya erfarenheter får redan existerande scheman att förändras kallas _____.

- ☐ assimilering; ackommodation
- ☐ assimilering; adaption
- ☐ ackommodation; assimilering
- ☐ adaption; assimilering

Totalpoäng: 1

10 Fråga 10

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

En psykolog som använder ett informationsbearbetningsperspektiv inom utvecklingspsykologi skulle troligen vara minst intresserad av vilket av följande?

- ☐ Metakognition
- ☐ Arbetsminne och långtidsminne
- ☐ Theory of mind
- ☐ Informationsbearbetningshastighet

Totalpoäng: 1

11 Fråga 11

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

_____ syftar på det starka känslomässiga band som utvecklas mellan barn och deras primära vårdnadshavare. Dess etablering verkar styras av en _____ period, eftersom den lättast formas under de första åren av ett barns liv.

- ☐ Prägling (Imprinting); sensitiv
- ☐ Prägling (Imprinting); kritisk
- ☐ Anknytning; sensitiv
- ☐ Anknytning; kritisk

Totalpoäng: 1

12 Fråga 12

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Anta att 3-åriga Sonja på egen hand kan bygga ett fyra våningar högt torn. Genom verbala och fysiska hintar av sin pappa kan hon dock bygga ett åtta våningar högt torn. Enligt Vygotsky är detta ett exempel på:

- ☐ Betydelsen av egocentrism vid problemlösning
- ☐ Hur tidiga problem med objektpermanens kan påverka senare utveckling
- ☐ Konceptet proximal utvecklingszon
- ☐ Hur kognitivt och moraliskt tänkande kan interagera med varandra

Totalpoäng: 1

13 Fråga 13

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Vilken av följande slutsatser om resultaten från studier om lydnad (obedience) är mest korrekt?

- ☐ Lydnadsbeteende verkar i högre grad vara en produkt av personliga egenskaper än av situationsfaktorer.
- ☐ Lydnadsbeteende verkar i högre grad vara en produkt av situationsfaktorer än av personliga egenskaper.
- ☐ Tvärtemot vad många tror är lydnaden hög i alla situationer.
- ☐ Tvärtemot vad många tror är de flesta människor likgiltiga och grymma.

Totalpoäng: 1

14 Fråga 14

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Om vi när vi förklarar andra människors beteende underskattar det inflytande situationen har samt överskattar betydelsen av personfaktorer, då gör vi oss skyldiga till ett felslut som kallas:

- ☐ Fundamentala attributionsfelet (Fundamental attribution error)
- ☐ Själv tjänande felslut (Self-serving bias)
- ☐ Självuppfyllande profetia (Self-fulfilling prophecy)
- ☐ Utgrupphomogenitets-felslut (Out-group homogeneity bias)

Totalpoäng: 1

15 Fråga 15

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Solomon Asch utformade ett experiment för att undersöka konformitet. Han designade detta experiment för att utesluta _____ genom att använda stimuli som _____.

- ☐ normativt inflytande; var bekanta för deltagaren
- ☐ informativt inflytande; inte kunde besvaras korrekt
- ☐ informativt inflytande; kunde besvaras korrekt
- ☐ normativt inflytande; var obekanta för deltagaren

Totalpoäng: 1

16 Fråga 16

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Eva börjar ett nytt jobb som lärare på en högstadieskola. Innan hon börjar undervisa berättar de andra lärarna för henne att klassen hon ska undervisa är väldigt stökig och att eleverna beter sig illa. Eva förväntar sig därför att eleverna i hennes nya klass ska uppföra sig dåligt och beter sig på ett sätt som leder till att eleverna faktiskt beter sig illa. Detta bekräftar i sin tur det Eva hade fått höra innan hon började jobbet. Detta är ett exempel på:

- ☐ Fördom om utgruppenshomogenitet (Out-group homogeneity bias)
- ☐ Självbetjänande biasen (Self-serving bias)
- ☐ Självuppfyllande profetian (Self-fulfilling prophecy)
- ☐ Gruppolarisering (Group polarisation)

Totalpoäng: 1

17 Fråga 17

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Vilken av följande är en återkommande kritik mot diagnostiska system som DSM och ICD?

- ☐ De är alltför subjektiva och saknar vetenskaplig grund.
- ☐ De fokuserar för mycket på individens sociala och kulturella sammanhang.
- ☐ De riskerar att övermedikalisera normala mänskliga upplevelser.
- ☐ De har för få diagnoskategorier för att täcka hela spektrumet av psykisk ohälsa.

Totalpoäng: 1

18 Fråga 18

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

En terapeut som använder en humanistisk ansats i sitt psykoterapeutiska arbete skulle troligtvis ha målet att skapa en terapeutisk miljö som:

- ☐ Förstärker önskat beteende
- ☐ Tillåter självutforskning
- ☐ Utmanar irrationella tankar
- ☐ Använder operant betingning

Totalpoäng: 1

19 Fråga 19

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Vilka av följande påståenden stämmer inte överens med behaviorismens grundprinciper?

- ☐ Människors beteende formas av omgivningens stimuli
- ☐ Beteende kan observeras och mätas objektivt
- ☐ Människors inre tankar och känslor är centrala för att förstå deras beteende
- ☐ Inlärt beteende kan förändras genom förstärkning eller bestraffning

Totalpoäng: 1

20 Fråga 20

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Elin oroar sig mycket. Hon tänker ofta på hur andra människor kanske ser ner på henne eller kan göra saker som får henne att skämmas eller känna sig förödmjukad. Dessa tankar gör att Elin känner sig orolig stora delar av tiden och illustrerar bäst den _____ komponenten av ångest.

- ☐ beteendemässiga
- ☐ fysiologiska
- ☐ kognitiva
- ☐ miljömässig

Totalpoäng: 1

21 Fråga 21

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

En stressmodell som betonar vikten av kognitiv bedömning och fysiologiska reaktioner är mest förenlig med vilken definition av stress?

- ☐ Stress som en respons
- ☐ Stress som en stimulus
- ☐ Stress som en antecedent
- ☐ Stress som en person-situation-interaktion

Totalpoäng: 1

22 Fråga 22

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Vad är en vanlig skillnad i immunförsvarets funktion vid kortvarig jämfört med långvarig stress?

- ☐ Kortvarig stress kan stärka immunförsvaret, medan långvarig stress försvagar det
- ☐ Långvarig stress har ingen påverkan på immunförsvaret
- ☐ Långvarig stress stärker immunförsvaret
- ☐ Kortvarig stress minskar immunförsvarets effektivitet

Totalpoäng: 1

23 Fråga 23

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Vid stress, när är problemfokuserad coping mest effektiv?

- ☐ När stressorn är möjlig att påverka eller lösa
- ☐ När en person vill minska sin emotionella respons på stress
- ☐ När stressorn är utom individens kontroll
- ☐ När undvikande strategier redan har använts

Totalpoäng: 1

24 Fråga 24

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Enligt den transaktionella stressmodellen kan en stressor leda till antingen en hanterbar utmaning eller en ohanterbar belastning. Vilken faktor är mest avgörande för vilken av dessa det blir?

- ☐ Stressorns objektiva intensitet
- ☐ Stressens fysiologiska påverkan på kroppen
- ☐ Individens kognitiva bedömning av situationen
- ☐ Om stressorn är av kort- eller långvarig karaktär

Totalpoäng: 1

i Kopia av Del 2: Forskningsmetod och statistik

Statistik och forskningsmetodik

Den här delen innehåller frågor där du anger vilket bland olika alternativ som bäst stämmer överens med din kunskap. Vissa frågor kan ha fler än ett korrekt svar. Varje rätt svar ger 1 poäng. Fel svar ger 0 poäng.

25 Del 2 Fråga 1

Vilket/vilka av nedanstående alternativ kan en forskare använda som vill veta om det finns en skillnad mellan hur yngre och äldre personer påverkas av ett nytt jämfört med ett gammalt konditionsträningsprogram?

Välj de rätta alternativen (Flera svar kan ibland vara rätt. Korrekt svar ger 1 poäng. Felaktiga svar ger 0 poäng på frågan.

- ☐ ett experiment
- ☐ ett icke-experiment
- ☐ ett kvasi-experiment
- ☐ kvalitativ metod

Totalpoäng: 1

26 Del 2 Fråga 2

Vilken datatyp har variabelvärdena för Diagnos = {Depression, Hypokondri, Social fobi, Stress, och Ångest}?

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt). Korrekt svar ger 1 poäng. Inkorrekt svar ger 0 poäng.

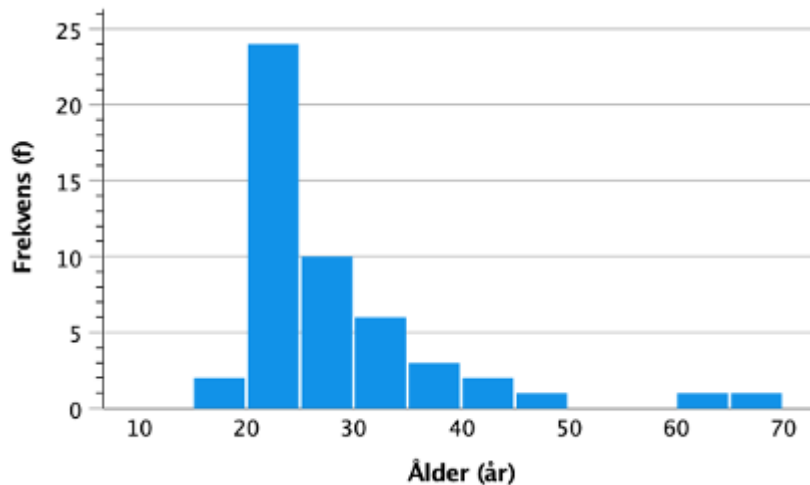
- ☐ Nominaldata
- ☐ Ordinaldata
- ☐ Kvotdata
- ☐ Intervalldata

Totalpoäng: 1

27 Del 2 Fråga 3

Två studenter som gjorde en kandidatuppsats tillsammans fick i uppdrag av sin handledare att presentera åldersfördelningen på sina 50 undersökningsdeltagare i ett histogram. Nedanstående graf visar resultatet. Vad drar du för slutsats om fördelningsformen?

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt). Korrekt svar ger 1 poäng. Inkorrekt svar ger 0 poäng.

- ☐ Rektangulär fördelning
- ☐ Positivt sned fördelning
- ☐ Bimodal fördelning
- ☐ Negativt sned fördelning

Totalpoäng: 1

28 Del 2 Fråga 4

Professor Ann Alys hade gjort mätningar av stress på en arbetsplats med 5 olika avdelningar och fann att personerna på avdelning D var dubbelt så stressade som på avdelning C. Vilken datatyp motsvarar den beskrivningen?

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt). Korrekt svar ger 1 poäng. Inkorrekt svar ger 0 poäng.

- ☐ Ordinaldata
- ☐ Intervalldata
- ☐ Kvotdata
- ☐ Nominaldata

Totalpoäng: 1

29 Del 2 Fråga 5

Vilket av följande centralmått är särskilt lämpligt för en snedfördelad variabel, såsom inkomst eller reaktionstid?

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt). Korrekt svar ger 1 poäng. Inkorrekt svar ger 0 poäng.

- ☐ Det aritmetiska medelvärdet
- ☐ Typvärdet
- ☐ Medianen

Totalpoäng: 1

30 Del 2 Fråga 6

Vad innebär det att det aritmetiska medelvärdet är effektivt?

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt). Korrekt svar ger 1 poäng. Inkorrekt svar ger 0 poäng.

- ☐ Att för stickprov som slumpmässigt hämtats från samma population kommer medelvärdena att jämnas ut sig så mycket man någonsin kan begära
- ☐ Att för stickprov som slumpmässigt hämtats från samma population kommer medelvärdena att jämnas ut sig effektivt
- ☐ Att för stickprov som slumpmässigt hämtats från samma population kommer medelvärdena variera maximalt
- ☐ Att för stickprov som slumpmässigt hämtats från samma population kommer medelvärdena variera minimalt

Totalpoäng: 1

i Del 3: Essäfrågor, psykologins områden.

Essäfrågor

Den här delen avser att mäta din förmåga att kunna resonera och diskutera psykologiska begrepp och företeelser. Svar från flera olika delar av litteratur och/eller föreläsningar bör integreras. Du ska välja ut två av de tre frågorna nedan och svara på dessa två. Varje fråga är värd 6 poäng, maxpoäng är 12 poäng på den här delen. Skriv på ett lättläst och väl strukturerat sätt.

Observera att du endast skall svara på två frågor. Om du skulle svara på tre frågor kommer en av dem slumpmässigt väljas bort och dessa poäng kommer inte räknas med i totalpoängen.

Här nedan följer de tre olika frågorna du kan välja på, du svarar sedan på respektive fråga genom att klicka vidare till höger.

- 1. Hippocampus och amygdala är två centrala strukturer som ingår i det s.k. limbiska systemet. Beskriv det limbiska systemets funktioner och ge exempel på funktioner som hippocampus respektive amygdala är involverade i.**
- 2. Långtidsminnet är en komplex process som består av tre huvudsakliga faser. Namnge och beskriv dessa tre faser och beskriv tre faktorer som kan påverka hur väl minnen skapas och återkallas.**
- 3. En central debatt inom utvecklingspsykologi handlar om samspelet mellan arv och miljö i barns sociala utveckling. Diskutera hur genetiska och miljömässiga faktorer i denna process.**
 - a) Redogör för minst två forskningsresultat eller teorier som beskriver hur genetik respektive miljö påverkar social utveckling hos barn.**
 - b) Beskriv och analysera en vardaglig situation eller kontext där dessa forskningsresultat eller teorier kan tillämpas för att förklara social utveckling, exempelvis inom föräldraskap eller social interaktion.**

31 Essäfråga 1

Essäfråga 1

Välj **EN** av frågorna nedan och skriv ut nummer och frågan i början av ditt svar.

1. Hippocampus och amygdala är två centrala strukturer som ingår i det s.k. limbiska systemet. Beskriv det limbiska systemets funktioner och ge exempel på funktioner som hippocampus respektive amygdala är involverade i.
2. Långtidsminnet är en komplex process som består av tre huvudsakliga faser. Namnge och beskriv dessa tre faser och beskriv tre faktorer som kan påverka hur väl minnen skapas och återkallas.
3. En central debatt inom utvecklingspsykologi handlar om samspelet mellan arv och miljö i barns sociala utveckling. Diskutera hur genetiska och miljömässiga faktorer i denna process.
 - a) Redogör för minst två forskningsresultat eller teorier som beskriver hur genetik respektive miljö påverkar social utveckling hos barn.
 - b) Beskriv och analysera en vardaglig situation eller kontext där dessa forskningsresultat eller teorier kan tillämpas för att förklara social utveckling, exempelvis inom föräldraskap eller social interaktion.

Teckenf...
B
I
U
 x_2
 x^2
 I_x

Ord: 0/500

Totalpoäng: 6

32 Essäfråga 2

Essäfråga 2

Välj **EN** av frågorna nedan och skriv ut nummer och frågan i början av ditt svar.

1. Hippocampus och amygdala är två centrala strukturer som ingår i det s.k. limbiska systemet. Beskriv det limbiska systemets funktioner och ge exempel på funktioner som hippocampus respektive amygdala är involverade i.

2. Långtidsminnet är en komplex process som består av tre huvudsakliga faser. Namnge och beskriv dessa tre faser och beskriv tre faktorer som kan påverka hur väl minnen skapas och återkallas.

3. En central debatt inom utvecklingspsykologi handlar om samspelet mellan arv och miljö i barns sociala utveckling. Diskutera hur genetiska och miljömässiga faktorer i denna process.

a) Redogör för minst två forskningsresultat eller teorier som beskriver hur genetik respektive miljö påverkar social utveckling hos barn.

b) Beskriv och analysera en vardaglig situation eller kontext där dessa forskningsresultat eller teorier kan tillämpas för att förklara social utveckling, exempelvis inom föräldraskap eller social interaktion.

Teckenf...
B
I
U
 x_2
 x^2
 I_x

Ord: 0/500

Totalpoäng: 6

i Kopia av Avslutning

Du är nu färdig med tentamen. För att vara säker på att du inte missat att svara på någon fråga rekommenderas du att gå igenom dina svar en sista gång.

Bra jobbat!